

24

december

2020

(Lab)Inf@ct: COVID-19 (nieuw coronavirusinfectie) (84)

Dit is een gecombineerd Inf@ct-/Labinf@ctbericht.

IN DIT BERICHT:

- Redenen voor cluster-/uitbraakonderzoek
- Informeren van het RIVM bij uitbraakonderzoek met sequencing
- Werkwijze sequencing van monsters
- Ondersteuning epidemiologisch uitbraakonderzoek
- Oproep uitbraakonderzoek scholen

BERICHT:

Naar aanleiding van vragen van GGD'en aan de LCI over clusters en uitbraakonderzoek wordt in dit (Lab)Inf@ctbericht verder ingegaan op de redenen voor verder onderzoek en sequencing, de handvatten voor uitbraakonderzoek en ondersteuning daarbij en de werkwijze voor sequencing.

GGD'en melden clusters handmatig door aan het RIVM. Zij zijn vandaag op de hoogte gesteld van een nieuwe werkwijze van automatische export van clusters vanuit HPZone naar het RIVM, waarop per 1 januari overgegaan wordt. Hierover is een bericht gestuurd naar alle IZB-mailboxen van de GGD'en. Op Viadesk is vandaag de [instructie](#) geplaatst voor de nieuwe werkwijze van rapportage.

Redenen voor cluster-/uitbraakonderzoek

In het uitbraakonderzoek bepalen GGD'en zelf hoe zij, voor hun zicht op de regio en het lokale bestrijdingsbeleid, hun capaciteit inzetten en prioriteren. Criteria kunnen onder andere zijn: de omvang van de uitbraak, de kwetsbaarheid van de doelgroep (verpleeg- en verzorgingstehuis), de mediagevoeligheid of de bestrijdingsmogelijkheden (bijvoorbeeld aanvullende maatregelen of sluiting bij aangetoonde transmissie).

In deze uitbraaksituaties kan epidemiologisch uitbraakonderzoek aangevuld worden met moleculair onderzoek (sequencing van de gevonden virusstammen). Meestal is de vraag dan of er inderdaad sprake is van transmissie van het virus in deze setting, of dat het losse introducties betreft.

Uitbraakonderzoek kan daarnaast bijdragen aan het beantwoorden van overkoepelende onderzoeksvragen, zoals 'Welke rol spelen specifieke groepen (bijvoorbeeld kinderen) in de transmissie van COVID-19?'. Het kan dan ook gaan over situaties waarover nog steeds internationaal meer kennis vergaard wordt. Zoals op dit moment clusters n.a.v. zingen/koren, clusters in sportscholen, clusters waarbij (gebrekkige) ventilatie mogelijk een grote rol heeft gespeeld of clusters waarbij zowel volwassenen als kinderen betrokken zijn in een onderwijssetting (kinderopvang, PO en VO). Omwille van het vergaren van die kennis is het van belang om de resultaten van uitbraakonderzoek bij verschillende clusters in hetzelfde type setting landelijk te bundelen.

Op nationaal niveau is het RIVM verantwoordelijk voor het overzicht van nieuwe en bijzondere clusters en het geven van advies over de bestrijding aan het veld. Het RIVM informeert en adviseert het ministerie van VWS indien nodig over aanvullende landelijke bestrijdingsmaatregelen. De resultaten van de uitbraakonderzoeken (inclusief sequencing) zijn dus van essentieel belang voor de toetsing en/of aanpassing van het lokale en nationale infectieziektebestrijdingsbeleid.

Informeren van het RIVM bij uitbraakonderzoek met sequencing

Voor het bundelen van de resultaten vragen wij GGD'en die in het kader van uitbraakonderzoek monsters voor sequencing naar het RIVM (IDS) of Erasmus MC sturen, dit te melden bij de LCI. Vanaf medio januari zal in de meeste regio's een Regionaal Epidemiologisch Consulent (REC) werkzaam zijn die kan ondersteunen bij regionaal uitbraakonderzoek en de LCI hiervan op de hoogte kan stellen. De REC-coördinator (5.1.2e) bij het RIVM zal de initiatieven bundelen en is ook beschikbaar voor ondersteuning.

De GGD'en melden uitbraakonderzoek met sequencing rechtstreeks aan de LCI via 5.1.2e @rivm.nl o.v.v. Sequencing, bij voorkeur in een tabel of Excel-document. Met de komst van de REC'ers zullen zij hier mogelijk ook een coördinerende rol in vervullen.

In de beveiligde aanmeldingsmail dient onderstaande aanvullende informatie beschreven te worden. Deze informatie zorgt voor het vlot verlopen van het sequencing-proces en het op hoofdlijnen informeren van de LCI/REC-coördinator over dit lopende onderzoek.

Vermeld per ingestuurd monster onderstaande gegevens:

- Naam laboratorium waar sequencing plaatsvindt
- Een uitbraakcode (HPZone Situation nummer)
- Beschrijving van de setting (bijv. "cluster_schoolX_plaatsY")
- Beschrijving van het cluster/HPZone Situation
- Herkomst van het monster (leerling, docent, verpleegkundige, etc.)
- Eerste ziektegedag (EZD) van de patiënt
- Woonplaats van de patiënt
- Andere mogelijke gemeenschappelijke risicofactoren tussen de individuen voor SARS-Cov-2
- Monsternummer
- Monsterafnamedatum
- Monstertype (RNA, origineel materiaal, sample in lysis buffer, E-swab)
- Bewaarcondities monster
- Ct-waarde van monster (indien niet beschikbaar kan het monster bij het betreffende lab nogmaals getest worden middels PCR. NB. Alleen samples met Ct<32 worden meegenomen voor sequencing)
- CoronIT-nummer van de patiënt
- Osirisnummer

Werkwijze sequencing van monsters

Sequencing kan gedaan worden door RIVM-IDS of het Erasmus MC. De GGD beslist zelf waar zij de monsters naar toe sturen.

De GGD neemt dan contact op met:

- RIVM-IDS; 5.1.2e (ook buiten kantooruren bereikbaar). Graag de mail die naar 5.1.5 @rivm.nl gaat ook sturen naar 5.1.5 @rivm.nl

- Erasmus MC; [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e Als sequencing door het Erasmus MC gedaan wordt, graag de mail die naar [redacted] 5.1.5 @rivm.nl gaat ook sturen aan [redacted] 5.1.2e @erasmusmc.nl; [redacted] 5.1.2e @erasmusmc.nl; cc [redacted] 5.1.5 @erasmusmc.nl.

De aanvragende GGD en de LCI ontvangen een terugrapportage over de sequence-resultaten van RIVM-IDS of het Erasmus MC. De doorlooptijd tussen insturen van de samples en het ontvangen van de uitslag is afhankelijk van verschillende factoren en kan per laboratorium verschillen en neemt doorgaans enkele dagen in beslag.

Op basis van de combinatie van epidemiologische gegevens en de resultaten van het moleculair onderzoek, kunnen conclusies worden getrokken door de GGD in samenspraak met de virologen over de verspreiding van het virus binnen het cluster. De conclusies worden met het RIVM gedeeld als input voor eventuele aanpassing van landelijk beleid.

De kosten voor sequencing kunnen worden gedeclareerd vanuit het OGZ-diagnostiekbudget.

Ondersteuning epidemiologisch uitbraakonderzoek

Bij het uitbraakonderzoek is het belangrijk om voldoende epidemiologische informatie te verzamelen. Sequencing en epidemiologische informatieverzameling geven gezamenlijk een totaalbeeld van een uitbraak. De GGD bepaalt in nauw overleg met het laboratorium de toegevoegde waarde van sequencing in de specifieke uitbraak. Er is op Viadesk een door de REC-coördinator samengestelde [Excel-checklist](#) beschikbaar die GGD'en kunnen gebruiken voor het uitbraakonderzoek. Indien gewenst kan er via de voorwacht van de LCI ([redacted] 5.1.5 @rivm.nl) contact opgenomen worden met de REC-coördinator voor ondersteuning.

Oproep uitbraak onderzoek scholen

Bij het RIVM worden momenteel voorbereidingen getroffen voor een onderzoek om gedetailleerd de mate van transmissie van SARS-CoV-2 op scholen in kaart te brengen, met een focus op primair onderwijs. In deze studie zullen alle leerlingen van klassen waarin een positief geteste leerkracht of leerling gevonden is, getest worden. Indien GGD'en vergelijkbare plannen hebben of scholen kennen die willen meewerken aan de studie, dan kunnen zij een e-mail sturen naar [redacted] 5.1.5 @rivm.nl. Dit onderzoek staat los van regulier uitbraakonderzoek zoals uitgevoerd kan worden door GGD'en in de regio en waarover in dit (Lab)Inf@ctbericht verder gecommuniceerd is. Het staat ook los van de geplande uitrol van antigeentesten voor screening rondom een besmetting in het voortgezet onderwijs door OCW, in samenwerking met het ZonMw-project van [redacted] 5.1.2e (UMCU).

Praktijkvoorbeeld communicatie

Niet alleen worden er op basis van clustergegevens landelijke beleidswijzigingen voorgesteld. Er worden ook communicatiematerialen gemaakt, zoals deze [Youtube-video](#) over de verspreiding van SARS-CoV-2 op basis van echte clusterdata.

Contactgegevens

- Overleg met uw regionale GGD over casuïstiek of mogelijk verdachte gevallen in uw regio. Het nummer is te vinden op www.ggd.nl.
- RIVM-LCI: tel. 030- [redacted] 5.1.2e (ook buiten kantooruren bereikbaar)
- RIVM [redacted] 5.1.2e tel. 030 [redacted] 5.1.2e (ook buiten kantooruren bereikbaar)
- RIVM [redacted] 5.1.2e 030 [redacted] 5.1.2e (ook buiten kantooruren bereikbaar)

- Erasmus MC, 5.1.2e Unit Klinische Virologie afdeling Viroscience: tel. 010- 5.1.2e
(buiten kantooruren: 010- 5.1.2e)

Meer informatie

- [ECDC](#)
- [WHO](#) en [Dagelijkse WHO situation reports](#)
- [RIVM \(algemene informatie\)](#)
- [LCI-richtlijn COVID-19](#)
- [Rijksoverheid](#)

5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e,
 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
 (RIVM-Cib), 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (Erasmus MC), 5.1.2e
 5.1.2e (RAC/GGD Hollands Noorden), 5.1.2e (GGD Hart voor
 Brabant/RAC), 5.1.2e (GGD Amsterdam/LOI), 5.1.2e, 5.1.2e (RIVM-Cib)